

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jana Šmakala ve věci

žalobkyně: **O. M.**, nar. X, státní příslušnost X, X, X
zastoupené Mgr. et Mgr. Janem Jungem, advokátem, Štěpánská 615/24,
110 00 Praha 1,

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, IČ 00007064,
náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 6. 2019, č.j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 6. 6. 2019, č.j. X, a rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 19. 12. 2018, č.j. X, se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 16 342 Kč k rukám zástupce žalobkyně Mgr. et Mgr. Jana Junga, do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[I] Předmět řízení

1. Žalobkyně se žalobou ze dne 17. 7. 2019, Krajskému soudu v Plzni doručenou téhož dne, ve znění doplnění ze dne 2. 8. 2019, domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 6. 6. 2019, č.j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), a vrácení věci žalované k dalšímu řízení. Napadeným rozhodnutím bylo dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto žalobkynino odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „Ministerstvo“ nebo „správní orgán prvního stupně“), ze dne 19. 12. 2018, č.j. X (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), kterým byla dle § 44a odst. 3 s odkazem na § 35 odst. 3 a § 37 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem „rodinný“, neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu žalobkyně na území (výkon nelegální práce).
2. Pobyt cizinců na území České republiky je upraven zákonem o pobytu cizinců. Správní řízení je upraveno správním řádem.

[II] Žaloba

3. Dne 12. 6. 2018 podala žalobkyně opakovaně žádost o prodloužení platnosti pobytového oprávnění, a to za účelem sloučení rodiny. Účel řádně vyznačila v žádosti na čl. 15. Taková žádost byla opakovaně správním orgánem přijata a zpracována. Zcela totožné žádosti bylo žalobkyni již dříve plně vyhověno. Žalobkyně svou žádost podávala opakovaně sama, bez zastoupení, v dobré víře a pouze za pomoci správního orgánu.
4. Žalobkyně byla oprávněna podat tuto žádost v podpoře § 44a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť na území pobývala na základě dlouhodobého pobytu. Správní orgán prvního stupně o žádosti žalobkyně rozhodl tak, že ji zamítl z důvodu domnělého zjištění jiné závažné překážky pobytu cizince na území. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobkyně měla na území ČR vykonávat nelegální práci, neboť zde pobývala za účelem rodinným, nikoli za účelem společného soužití rodiny. Tento důvod správní orgán vnímá jako závažnou překážku pobytu cizince na území.
5. Žalobkyně nejprve obecně namítala, že správní orgány rozhodly na základě chybného výkladu dotčených zákonných ustanovení, v důsledku čehož učinily procesně a fakticky chybné správní uvážení. Žalovaná postupovala chybně, neboť nevyhodnotila pečlivě řešený stav věci, nevypořádala se řádně s odvolacími důvody, a rozhodovala v rozporu se správními zásadami a ustálenou judikaturou. V neposlední řadě žalovaná nesprávně vyhodnotila dopad rozhodnutí do žalobkynina života.
6. Žalobkyně konstatovala, že její zástupce při posledním nahlédnutí do spisu obdržel prostřednictvím správního orgánu prvního stupně pouze jakousi zúženou verzi spisu žalobkyně. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná čerpá z podkladů, resp. z několika předkládacích zpráv, které nikdy netvořily spis žalobkyně, do kterého její zástupce nahlížel. Žalobkyně je přesvědčena, že v jejím případě došlo k vytvoření chyby správního orgánu z důvodu právě na straně správního orgánu. Za takový chybný správní postup nemůže být především nikdy odpovědná žalobkyně. Dle žalobkyně je proto rozhodnutí žalované účelové a procesně vadné.

7. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaná zprvu uvedla, že ze spisového materiálu a z online karty cizince je patrné, že žalobkyně pobývá na území na základě dlouhodobého pobytu - účel rodinný.
8. K tomu je nutno uvést, že zástupce žalobkyně nahlédl dne 12. 2. 2019 do správního spisu a žádná taková informace ve správním spise založena nebyla. Stejně tak ve spise chyběly žalobkyní označené předkládací zprávy č.j. X a č.j. X, resp. veškeré podklady deklarující tvrzení prvoinstančního správního orgánu o druhu pobytu žalobkyně od počátku jejího působení v ČR. Ve správním spise byla založena pouze poslední žalobkynina žádost ze dne 12. 6. 2018, kterou prvoinstanční správní orgán od žalobkyně přijal. Tato žádost je zřetelně podávána za účelem, resp. „z důvodu sloučení rodiny“.
9. Pokud by žalobkyně opakovanou žádost podávala za účelem „rodinný“, je žalobkyně názoru, že její řádně podaná žádost označená důvodem sloučení rodiny by nemohla být prvoinstančním správním orgánem od žalobkyně nikdy přijata.
10. I přes fakt, že žalobkyně na tento trend upozorňovala ve svém odvolání a vytýkala jej správnímu orgánu prvního stupně, nebylo žalovanou s touto skutečností nikdy pracováno, resp. žalovaná takovou odvolací námitku řádně nevypořádala. Žalovaná obsáhle komentovala, jakou žádost o pobytové oprávnění mohla žalobkyně podat a zdůvodnila, že i když zákon taxativně nevymezuje druhy všech dlouhodobých víz, resp. pobytů, je účel rodinný zcela běžně používán. Žalobkyně až z takového odůvodnění rozhodnutí žalované odezírá, že jí v počátku bylo pravděpodobně uděleno dlouhodobé vízum za účelem ostatní ve smyslu zákona o pobytu cizinců.
11. Žádost o vízum k pobytu nad 90 dnů (dlouhodobé vízum) za účelem „ostatní“ je oprávněn podat cizinec, pokud na území České republiky hodlá pobývat přechodně *po dobu delší než 3 měsíce a důvod jeho pobytu nelze zařadit pod jiné účely*. Žalovaná pro doplnění svého tvrzení uvedla vlastní myšlenku, že pokud by žalobkyně nesplňovala podmínky pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu - účel společného soužití rodiny, nemohl by jí prvoinstanční správní orgán takové povolení vydat, neboť by překračoval své pravomoci. Na druhou stranu, žalovaná vůbec nepracuje se skutečností, že prvoinstanční správní orgán od žalobkyně přesně takovou žádost o povolení k dlouhodobému pobytu - účel společného soužití rodiny - především opakovaně přijal. Žalovaná nepracovala s verzí předloženou žalobkyní, že žádost opakovaně podala prvoinstančnímu správnímu orgánu, tak jak uvedeno shora, a ten takovou žádost přijal.
12. Další podstatný důvod hodný zřetele, resp. nutné potřeby nezávislého soudního přezkumu žalobkyně spatřuje ve skutečnosti, že její poslední žádost o prodloužení pobytu nebyla prvoinstančním správním orgánem zamítnuta z důvodu neplatného podání nebo jiného důvodu. Poslední žádost žalobkyně byla správním orgánem zamítnuta z důvodu zjištěné jiné závažné překážky pobytu cizinky na území. Tento jiný závažný důvod následně prvoinstanční správní orgán specifikoval jako nelegální výkon pracovní činnosti, přičemž žalovaná takový chybný závěr potvrdila.
13. Žalobkyně ve svém odvolání podrobně specifikovala, za jakých okolností, kde a jak vykonává svou závislou pracovní činnost. Žalovaná oproti tomu opřela svůj závěr o obecnou právní zásadu, že „neznalost zákona neomlouvá“. Takový závěr žalované je pro

účely kvalifikovaného přezkumu napadeného rozhodnutí z pozice odvolacího správního orgánu jednoznačně nedostatečný.

14. Žalobkyně ve svém odvolání uvedla: „Účastník řízení (resp. žalobce,) nastoupil do zaměstnání z důvodu zajištění své vyživovací povinnosti ke svému nezletilému synovi. Účastník řízení poskytl své platné doklady, roz. cestovní pas a kartu PKP svému zaměstnavateli, který z povinnosti zaměstnavatele obstaral vše nutné k nástupu účastníka řízení do práce. Účastník řízení si je vědom, že zaměstnavatel jednal o situaci účastníka řízení s příslušným ÚP v KV a že bylo konstatováno, že účastník řízení zde na území ČR může legálně pracovat. Následně nato proběhl ze strany zaměstnavatele klasický proces legalizace pracovní činnosti účastníka řízení. Účastník řízení u svého zaměstnavatele pracuje dodnes. Ze mzdy účastníka řízení jsou zaměstnavatelem hrazeny veškeré zákonné platby. Žádný jiný správní orgán (resp. ÚP ČR, VZP, OSSZ, FÚ ČR,) účel pobytu účastníka řízení nevnímal jako překážku proti výkonu pracovní činnosti účastníka řízení.“
15. Žalovaná, za použití shora označené právní zásady, tvrdí, že je ryze na žalobkyni, aby mimo plnou důvěru ve svého zaměstnavatele, v případě ohlášení a nutné registrace při vzniku pracovního poměru sama prověřovala, zda zaměstnavatel takto činí v souvislosti s právní normou ČR vcelku a obecně. Tento absurdní fakt vnímá žalobkyně jako neslučitelný s obecným praktickým provedením. Žalobkyně až do rozhodnutí žalované nikdy netušila, že její zaměstnavatel, resp. jeho účetní jednotka, ohlásila úřadu práce stav, že žalobkyně je zde sloučena s osobou s trvalým pobytem. Ohlášení navíc proběhlo formou zaškrtnutí příslušného okénka ve formuláři pro účely úřadu práce, který žalobkyně nikdy neviděla a nikdy se obvykle nedostane do sféry zaměstnance.
16. Žalobkyně a její zaměstnavatel takové jednání vždy činili v dobré víře a bez jakéhokoliv úmyslu obcházení zákona. Ze sdělení dalších státních orgánů navíc vyplývá, že žalobkyně působí při výkonu své závislé pracovní činnosti plně v souladu se systémem legálního zaměstnávání na území ČR, a to bez výjimky dodnes.
17. Mimo vytčené a zásadní odvolací důvody je minimálně k pozastavení, v jakém rozsahu se žalovaná, ve svém obsahu odůvodnění zaobírala tématem „jiné závažné překážky pobytu cizince na území“. Vztahmo k této obecné formulaci žalovaná zužuje svou argumentaci k výkonu nelegální práce na území ČR obecně. I přes fakt, že žalobkyně na území ČR legálně pracuje, snažila se žalovaná až přepjatě podpořit závěr prvoinstančního správního orgánu, že žalobkyně zde pracovat nemůže. Žalovaná obsáhle používá podpůrnou judikaturu pro vytvoření obsáhlé a až zmatečné opory pro prvoinstanční rozhodnutí. Takový trend je však obvykle patrný v procesním řízení správním, v případě jednoho správního orgánu, spadajícího vcelku pod jedno ministerstvo.
18. Žalobkyně podala opakovaně svou žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití rodiny. Z jednání správního orgánu byla vždy plně přesvědčena, že jí takové pobytové oprávnění přináleží. Žalobkyně předala svému zaměstnavateli veškeré nutné podklady pro zahájení výkonu své závislé pracovní činnosti. Žalobkyně je k dnešnímu dni zaměstnána u svého zaměstnavatele, je evidována úřadem práce jako pracující na území ČR (dle metodiky úřadu práce a v souladu se zákonem), ze své mzdy, prostřednictvím svého zaměstnavatele, hradí na veškeré zákonem požadované úhrady pravidelně a nepřetržitě od doby vzniku svého pracovního poměru. Žalobkyně svou

závislou pracovní činnost na území ČR vykonává především z důvodu své vyživovací povinnosti ke svému nezletilému synovi, s kterým je zde na území ČR sloučena.

19. Žalobkyně závěrem žaloby poukázala na zcela zavadějící závěr žalované, která v obsahu svého odůvodnění očividně bagatelizovala dopad rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu do rodinného života žalobkyně. Je očividné, že správní orgány rozhodují ze své svrchované pozice zcela bez ohledu na lidský faktor a dopad takových rozhodnutí do této sféry. Prvoinstanční správní orgán ve svém rozhodnutí dříve uvedl, že je přesvědčen, že nezletilý syn žalobkyně prakticky již nepotřebuje péči své matky, ať již osobní citovou, tak existenční a materiální z důvodu zajištění životních potřeb nezletilého. Takový závěr činí pouze na základě svého vlastního uvážení, bez jakékoliv opory v důkazní jistotě. Žalovaná tyto závěry opět podpořila a prakticky popřela smysl šetřené věci, neboť žalobkyně je na území ČR zejména kvůli zajištění všech životních potřeb pro svého nezletilého syna. Žalovaná dokonce nabízí žalobkyni, že může do ČR dále dojíždět na základě bezvízového styku mezi EU a Ukrajinou a že takový postup je řešením.
20. Žalobkyně dále doplnila žalobu podáním ze dne 1. 6. 2021, v němž odkázala na judikaturu stran poučovací povinnosti správních orgánů. Co do povinností správního orgánu ve smyslu § 4 odst. 2 správního řádu lze tvrdit, že správní orgán není povinen poskytovat účastníkovi řízení jakýkoliv podrobný manuál nebo metodiku pro dosažení ideálního účelu věci účastníka řízení. Avšak pokud je účastníkem řízení předem vysloven a/nebo pouze naznačen jeho požadavek, zakládá to naopak správnímu orgánu na povinnosti poučit účastníka řízení o náležitostech a dopadech jednání účastníka řízení (srov. právní větu rozsudku NSS ze dne 13. 10. 2010, č.j. 1 As 51/2010-214).
21. Správní orgán dále bagatelizuje dopad svého rozhodnutí do života žalobkyně, čímž fabuluje další část jejího života. Tento postup je vedle jisté zaujaté procesní formality především v rozporu s ustálenou judikaturou zabývající se dopady takových rozhodnutí do rodinného života účastníka řízení. Správní orgán je povinován hodnotit takové dopady s maximální pečlivostí a především individuálně. Stanovením takové povinnosti se již dříve zabýval např. Nejvyšší správní soud [viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2018, č.j. 10 Azs 127/2018-30: *„Povinnost posuzovat přiměřenost dopadů do rodinného a soukromého života cizince (ve smyslu § 174a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky) i v rozhodnutí, jímž správní orgán zamítá žádost o povolení k přechodnému pobytu, plyne přímo z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.“*].

[III] Vyjádření žalované k žalobě

22. Žalovaná se k žalobě vyjádřila v podání ze dne 20. 9. 2019, v němž plně odkázala na napadené rozhodnutí a doplnila, že předkládací zpráva ze dne 4. 3. 2015, č.j. X, a ze dne 7. 12. 2016, č.j. X, byly součástí předchozích řízení žalobkyně o povolení k pobytu, ve kterých žalobkyně i v rámci pořízení biometrických údajů musela podepsat poučení, ve kterém byla informace o přístupu na trh práce uvedena a musela si tak být této skutečnosti vědoma. Nadto, informace o svém pobytu mohla žalobkyně taktéž vyčíst ze svého průkazu o povolení k pobytu, jehož kopie byla pořízena do spisu. Na průkazu o povolení k pobytu je dle § 117a odst. 3 s odkazem na § 117b odst. 4 zákona o pobytu cizinců uveden údaj o přístupu na trh práce, tedy v kolonce druh povolení je jasně uvedeno „dlouhodobý pobyt/ long-term residence 20P“, přičemž v tomto případě kód 20 značí druh pobytu, tedy

rodinný-žadatel je ostatní rodinný příslušník a písmeno P označuje, že v případě zaměstnání má mít žadatel povolení k zaměstnání. Není tedy pochyb o tom, jaký druh pobytu byl žalobkyni udělen, a taktéž žalobkyně nemohla mít o tomto pochybnosti. Tímto správní orgán prvního stupně vyloučil, že by žalobkyně skutečně měla volný přístup na trh práce a vztahoval se na ni § 98 zákona č. 435/2004 Sb. Žalobkyně si musela být vědoma skutečnosti, že na trh práce volný přístup nemá. Kódová označení udělovaných pobytových oprávnění jsou veřejně přístupná na webových stránkách Policie České republiky a dále na webových stránkách Ministerstva vnitra České republiky. Z ustanovení § 117a ve spojení s § 117b odst. 4 zákona o pobytu cizinců vyplývá, jaké údaje se do předmětného průkazu zapisují. Právě podle § 117b odst. 4 zákona o pobytu cizinců, *Ministerstvo vyznačí do průkazu o povolení k pobytu údaj o přístupu na trh práce; to neplatí, jde-li o držitele modré karty, povolení k dlouhodobému pobytu rezidenta jiného členského státu Evropské unie nebo povolení k trvalému pobytu.*

23. V této souvislosti žalovaná odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2010, č.j. 1 As 51/2010-214, v němž se uvádí: „*Poučovací povinnost správního orgánu dle § 4 odst. 2 správního řádu nezahrnuje poskytování komplexního návodu, co by účastník měl nebo mohl v daném případě dělat, aby dosáhl žádaného účinku, ale jen pomoc k tomu, aby mohl zákonem stanoveným způsobem dát najevo, co hodlá v řízení učinit.*“ Dále žalovaná odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2008, č.j. 9 Asz 64/2008-67, z něhož se podává: „*Poučovací povinnost je dále oproti předchozí právní úpravě konkretizována i v tom smyslu, že je spojována vždy s konkrétními procesními úkony správních orgánů a s jejich povahou, tzn. ne všech procesních úkonů se týká (viz Vedral, J.: Správní řád, Komentář, vydavatel RNDr. Ivana Exnerová - BOVA POLYGON, Praha 2006, s. 79). Toto omezení je logické, neboť povinnost poučovat účastníka řízení není možno vnímat jako ničím neomezenou a absolutní povinnost poučovat jej o všem, vždy a za všech okolností.*“
24. Stran dalších námitek žalovaná konstatovala, že z cizineckého informačního systému vyplývá, že žalobkyně nikdy nedisponovala pobytovým oprávněním za účelem „společné soužití rodiny na území“, ale vždy za účelem „rodinný-žadatel je ostatní rodinný příslušník“. Žalovaná uvedla, že informace o účelu pobytu je uvedena i ve spisovém materiálu ve výpisu z Cizineckého informačního systému ze dne 12. 6. 2018 vedeném pod č.j. X. Žalobkyně pobývala na území České republiky na základě dlouhodobého víza za účelem rodinným a posléze na základě povolení k dlouhodobému pobytu za shodným účelem. Žalobkyni bylo umožněno setrvat na území právě za účelem rodinným, když v případě dlouhodobého pobytu jí bylo uděleno pobytového oprávnění podle obecného ustanovení § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, nikoliv podle speciálního ustanovení § 42a odst. 1 téhož zákona. Žalovaná připomněla, že zákon o pobytu cizinců sice specificky nevymezuje dlouhodobý pobyt za účelem rodinným a tento druh pobytového oprávnění výslovně neuvádí, ovšem zároveň tento zákon neuvádí taxativní výčet pobytových oprávnění, resp. účelů, pro něž může být pobytové oprávnění cizincům vydáváno. Mimo to je žalované z rozhodovací praxe známo, že tento druh pobytového oprávnění (tj. za účelem rodinným) je správním orgánem prvního stupně v řízení o žádostech cizinců o udělení pobytu na území udělovan, a to podle obecných ustanovení upravujících dlouhodobý pobyt na území České republiky. Pokud žalobkyně nesplňovala podmínky pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, nemohl správní orgán prvního stupně překročit svou pravomoc a žalobkyni tento druh pobytu na území České republiky povolit. Proto jí bylo uděleno dlouhodobé vízum za

účelem rodinným a posléze povolení k dlouhodobému pobytu za shodným účelem. Vzhledem ke skutečnosti, že nositelem oprávnění je syn žalobkyně, který na území České republiky pobývá na základě povolení dlouhodobému pobytu za účelem sportovním, nespadá žalobkyně pod osoby uvedené v § 42a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, které jsou oprávněny podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území. Žalobkyni byl opakovaně prodloužen dlouhodobý pobyt za účelem rodinným, což bylo také napsáno v předkládací zprávě.

25. Žalovaná dále zopakovala, že pokud zaměstnavatel porušil právní předpisy a chybně nahlásil, že žalobkyně pobývá na území České republiky na základě společného soužití rodiny s cizincem s povoleným trvalým pobytem, nelze konstatovat, že toto pochybení není možné přičítat žalobkyni. Žalobkyně musí sama dbát na dodržování právních předpisů České republiky, přičemž platí obecná právní zásada „neznalost zákona neomlouvá“. V této souvislosti žalovaná odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2015, č.j. 5 A 298/2010-48, který se k uvedené zásadě vyjádřil takto: *„Platí obecná právní zásada ignorantia legis neminem excusat, tzn. neznalost zákona neomlouvá. Cizinec musí sám dbát na to, aby znal právní předpisy České republiky a aby je také dodržoval. Nelze opomenout skutečnost, že se v daném případě jedná o neznalost základních podmínek pobytu cizince na území České republiky, kterou není možné tolerovat. Žalobkyně se nemůže dovolávat neznalosti právní úpravy, která se jí bezprostředně dotýká a která stanoví podmínky pro její oprávněný pobyt na území cizího státu. ...Cizinec pobývajících na území České republiky (včetně žalobkyně) by se měl ze své vlastní iniciativy informovat o podmínkách svého pobytu; měl by znát svá práva a povinnosti vyplývající z jeho statusu cizince.“*
26. Žalobkyně mohla být zaměstnána pouze v souladu s § 89 a § 98 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, tj. pokud by disponovala zaměstnaneckou/modrou kartou či povolením k zaměstnání od Úřadu práce České republiky. Z informačního systému cizinců (podle § 158 zákona o pobytu cizinců) však vyplynulo, že žalobkyně tyto požadavky nesplňuje a je neoprávněně zaměstnána, v čemž správní orgán prvního stupně shledal jinou závažnou překážku spočívající ve výkonu nelegální práce. Žalovaná se s tímto závěrem ztotožnila.
27. Ze spisového materiálu vyplývá, že žalobkyně předložila pracovní smlouvu uzavřenou dne 31. 1. 2018 mezi obchodní společností PODIUM company s. r. o. jako zaměstnavatelem a jí jako zaměstnancem, s pracovním poměrem sjednaným na dobu určitou do 31. 1. 2019, a to na pozici prodavačky a s místem výkonu práce v Karlových Varech. Dále předložila potvrzení tohoto zaměstnavatele o výši příjmu ze závislé činnosti za únor, březen a duben 2018, ze kterých je patrné, že čistá mzda žalobkyně činila každý měsíc 12.330 Kč. Z uvedeného tedy vyplývá, že při udělení dlouhodobého víza uděleného za účelem rodinným s platností do 1. 1. 2015, při vydání povolení k dlouhodobému pobytu za stejným účelem s platností do 31. 12. 2016 (řízení vedené pod spis. zn. X), i při jeho prodloužení do 1. 7. 2018 (řízení vedené pod spis. zn. X) ještě žalobkyně nelegální práci nevykonávala, proto jí (s ohledem na ostatní splněné zákonné podmínky) vždy byla uvedena pobytová oprávnění udělena.
28. Stran dopadu rozhodnutí do žalobkynina soukromého a rodinného života žalovaná primárně odkázala na napadené rozhodnutí a konstatovala, že šetřením v cizineckém informačním systému bylo (podle § 158 zákona o pobytu cizinců) zjištěno, že žalobkyně na území České republiky pobývá od srpna roku 2014 za účelem rodinným. Na území

České republiky pobývají dva synové žalobkyně, oba s povoleným dlouhodobým pobytem. Nezletilý syn pobývá s žalobkyní na stejné adrese, druhý zletilý syn má vydanou zaměstnaneckou kartu a je přihlášen k pobytu v Písku. Manžel žalobkyně naposledy žádal o dlouhodobé vízum za účelem rodinným v roce 2016, nebylo mu však uděleno. Z tiskopisu žádosti pak vyplývá, že na Ukrajině pobývají kromě manžela žalobkyně ještě rodiče a sourozenec žalobkyně.

29. Žalovaná doplnila, že napadené rozhodnutí určitý dopad do soukromého a rodinného života žalobkyně má, avšak s ohledem na proporcionalitu mezi veřejným zájmem a zájmem žalobkyně nad ochranou jejího soukromého a rodinného života, není napadené rozhodnutí nepřiměřené. V zájmu České republiky je, aby na jejím území pobývali ti cizinci, kteří dodržují zákony a právní předpisy, přičemž žalobkyně od února 2018 nelegálně pracuje a v podaném odvolání uvádí, že zaměstnání stále vykonává, ačkoliv si (s ohledem na výše uvedené překládací zprávy) musí být vědoma skutečnosti, že jako držitelka povolení k dlouhodobému pobytu za účelem rodinným nemá volný přístup na trh práce. Pokud žalobkyně chtěla na území České republiky pracovat, měla si požádat o vydání zaměstnanecké karty, což ostatně učinila, ale až dne 6. 5. 2019 (jak vyplývá z Cizineckého informačního systému). Nadto žalovaná uvedla, že žalobkyně jakožto držitelka biometrického pasu Ukrajiny může za svými syny cestovat v bezvízovém režimu a pobývat na území vždy po dobu 90 dnů v rámci každých 180 dnů. Zamítnutí její žádosti tedy neznamena absolutní zákaz pobytu na území České republiky.
30. Žalovaná navrhla žalobu pro nedůvodnost zamítnout.

[IV] Posouzení věci soudem

31. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
32. Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
33. Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.
34. Při jednání před soudem dne 2. 6. 2021 zástupce žalobkyně i žalovaná setrvali na svrchu rekapitulované argumentaci.
35. Žaloba je důvodná.
36. Prvoinstančním rozhodnutím byla dle § 44a odst. 3 s odkazem na § 35 odst. 3 a § 37 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců zamítnuta žádost žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem „rodinný“, neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu žalobkyně na území (výkon nelegální práce).
37. Leitmotivem žaloby bylo zpochybnění závěrů správních orgánů o tom, jakým pobytovým oprávněním, resp. vydaným k jakému účelu, žalobkyně disponovala v době podání žádosti dne 12. 6. 2018.

38. Žalobkyni lze přitakat v tom, že součástí správního spisu nebyly předkládací zprávy ze dne 4. 3. 2015, č.j. X, a ze dne 7. 12. 2016, č.j. X. Pravdou je i to, že žalovaná se s takto formulovanou námitkou nevypořádala v napadeném rozhodnutí. Leč stran takto vymezeného pochybení soud primárně konstatuje, že taková námitka nebyla v odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí uplatněna, tedy žalované nelze vytýkat, že nevypořádala něco, co nebylo namítáno.
39. Dále, ve správním spisu jsou založeny listiny z evidencí vedených Ministerstvem, z nichž je zřejmé, že účel pobytu žalobkyně byl uveden jako „rodinný“. Žalobkyně byla s těmito listinami seznámena, což relativizuje její tvrzení o tom, že byla přesvědčena, že disponuje povolením k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území ve smyslu § 42a zákona o pobytu cizinců.
40. Jistě lze souhlasit s tím, že významová (z hlediska jazykového) blízkost obou typů účelu pobytu může být pro cizince, a to i cizince pocházejícího ze slovanského jazykového prostředí, matoucí a zavádějící. To však nic nemění na tom, že žalobkyně disponovala povolením k dlouhodobému pobytu ve smyslu § 42 zákona o pobytu cizinců (účel „rodinný“), což není totéž, jako disponovat oprávněním podle § 42a zákona o pobytu cizinců. Ostatně, žalobkyně by ani nesplňovala podmínky vymezené § 42a odst. 1 pro oprávnění podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území.
41. A protože žalobkyně nedisponovala pobytovým oprávněním dle § 42a zákona o pobytu cizinců, mohla být zaměstnána pouze v souladu s § 89 ve spojení s § 98 zákona o zaměstnanosti, tj. pokud by disponovala zaměstnaneckou/modrou kartou či povolením k zaměstnání od Úřadu práce České republiky. Žalobkyně však tyto požadavky nesplnila (ani to netvrdila). Tím, že žalobkyně vykonávala závislou práci bez platného povolení k zaměstnání či zaměstnanecké karty, byl správný i závěr správních orgánů o nelegální práci a existenci jiné závažné překážky pobytu na území. Vliv na to nemůže mít ani to, že žalobkynin zaměstnavatel považoval její pobyt na území za pobyt ve smyslu § 42a zákona o pobytu cizinců a nepožadoval předložení platného povolení k zaměstnání či zaměstnanecké karty.
42. Naopak, jako důvodná soud shledal žalobní tvrzení stran dopadu rozhodnutí do žalobkynina soukromého a rodinného života.
43. Správní soudy dlouhodobě a konstantně judikují, že správní orgány hodnotící možný dopad rozhodnutí do cizincova soukromého a rodinného života jsou povinny uplatňovat širší pohled na věc. Tedy nesoustředit se izolovaně pouze na osobu cizince, ale i na jeho nejbližší okolí, jeho širší vztahy, což v žalobkynině případě znamená především možný zásah i do života jejího, v době vydání prvoinstančního rozhodnutí ještě nezletilého, syna.
44. Správní orgán prvního stupně stran toho konstatoval (str. 4 jeho rozhodnutí), že syn Nikita přicestoval do ČR (spolu s žalobkyní) v roce 2014 za účelem sportovním. Podle Ministerstva sice *„žijí ve společné domácnosti, avšak syn již není ve věku, který by vyžadoval celodenní péči matky a na území pobývá ze sportovních důvodů“*, když *„jeho pobyt není vázán na pobyt matky, naopak“*. Žalovaná tuto strohou argumentaci nijak nerozšířila, když se ztotožnila se správním orgánem prvního stupně v tom, že žalobkyně *„jakožto držitelka*

biometrického pasu Ukrajiny může za svými syny cestovat v bezvízovém režimu a pobývat na území vždy po dobu 90 dnů v rámci každých 180 dnů, přičemž zamítnutí této žádosti neznamená absolutní zákaz pobytu na území České republiky“.

45. Dle soudu je takové vypořádání s možným dopadem rozhodnutí do žalobkynina soukromého a rodinného života nedostatečný. Správní orgány se vůbec nezaobíraly osudem syna, který nabyl zletilosti jen krátce před vydáním napadeného rozhodnutí. Z rozhodnutí není zřejmé, jak je tento syn na matce (žalobkyni) závislý např. finančně (byť bylo konstatováno, že spolu žijí ve společné domácnosti) a jak by se neprodloužení žalobkynina pobytového oprávnění případně promítlo do synova života v tomto směru. Není zřejmé, zda a co syn studuje (což by se vzhledem k věku dalo předpokládat), nebo zda pracuje, nebylo nikterak hodnoceno např. to, jak nákladná je jeho sportovní činnost a jak by jím mohla být nadále realizována bez matčina přínosu osobního i finančního (byť sport byl a je účelem synova pobytu na území a dá se tak předpokládat, že ho provozuje nikoliv jen na výkonnostní úrovni).
46. Vzhledem k tomu, že napadené ani prvoinstanční rozhodnutí neobsahují dostatečnou argumentaci stran možného dopadu do žalobkynina soukromého a rodinného života, soud zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 s. ř. s.), když zároveň zrušil i rozhodnutí prvoinstanční (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Tedy, správní orgány v dalším řízení doplní svá zjištění o skutečnosti, které je třeba ve smyslu výše prezentovaných závěrů soudu zjistit stran možného dopadu rozhodnutí do žalobkynina soukromého a rodinného života. A jejich hodnocení pak náležitě vyjeví ve svých rozhodnutích.

[V] Náklady řízení

47. Žalobkyně, která měla ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. proti žalovanému správnímu orgánu, který ve věci úspěch neměl, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem.
48. Soud přiznal žalobkyni náhradu nákladů ve výši 16 342 Kč, skládající se ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč a soudního poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč, a dále z odměny advokáta za tři úkony právní služby v plné výši, tj. po 3 100 Kč/úkon, a z náhrady hotových výdajů za tři úkony právní služby po 300 Kč/úkon podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů. Za úkony právní služby oceněné plnou výší soud považuje převzetí a přípravu zastoupení, podání žaloby a účast na jednání soudu dne 2. 6. 2021. Vzhledem k tomu, že žalobkynin zástupce je plátcem DPH, byly odměna advokáta a náhrada hotových výdajů navýšeny o částku 2 142 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty.
49. Žalobkyně požadovala jako náhradu nákladů řízení též cestovné a promeškaný čas za cestu z Prahy do Karlových Varů a zpět ve dnech 17. 6. 2019 a 17. 7. 2019. K tomu soud konstatuje, že žalobkyně byla Mgr. Petrem Průchou, konzultantem advokátní kanceláře

Jung a partneři, který ji zastupoval též při soudním jednání dne 2. 6. 2021, zastoupena již v odvolacím správním řízení. Advokátní kancelář Mgr. Jana Junga má sídlo v Praze, avšak pobočku má v X, kde má žalobkyně pobyt. Dne 17. 6. 2019 bylo Mgr. Průchovi do datové schránky doručeno žalobou napadené rozhodnutí. Žaloba byla soudu doručena nejprve z emailové adresy petr.prucha@icloud.com, a posléze poštou, přičemž na podacím razítku je datum 18. 7. 2019 Cheb. Nárok na náhradu nákladů za cestovné a promeškaný čas uplatněné ve shora označených dnech soud žalobkyni nepřiznal, neboť uskutečnění cest mezi Prahou a Karlovými Vary ve dnech 17. 6. 2019 a 17. 7. 2019 a jejich účelnost nebyly soudu prokázány.

50. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalované určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena pariční lhůta podle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalované tuto platbu realizovat).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 2. 6. 2021

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu